

PATVIRTINTA

Trakų r. Lentvario Motiejaus

Šimelionio gimnazijos direktoriaus

2022 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-27

TRAKŲ R. LENTVARIO MOTIEJAUS ŠIMELIONIO GIMNAZIJOS MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų r. Lentvario Motiejaus Šimelionio gimnazijoje Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato mokinių nemokamo maitinimo vykdymo gimnazijoje reikalavimus.

2. Tvarkos aprašas taikomas organizuojant ir siekiant užtikrinti sveikatai palankaus mokinių nemokamo maitinimo paslaugas gimnazijoje.

3. Sveikatai palankaus mokinių maitinimo tikslas – teikti maisto produktus, kurie užtikrintų mokinių maisto medžiagų fiziologinius poreikius, padėtų ugdyti sveikos mitybos įgūdžius.

4. Nemokamas maitinimas mokykloje organizuojamas remiantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V-76 „Dėl nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. V-1430 „Dėl maitinimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, Trakų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. S1E-36, patvirtintu „Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo ir teikimo Trakų rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose tvarkos aprašu“.

5. Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo tvarkoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

Pietūs – tai bendrojo lavinimo mokykloje organizuojamas pagrindinis maitinimas. Nemokami socialiai remtinų mokinių pietūs.

Šiltas maistas – tai maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki jo patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68 °C temperatūroje.

Valgiaraštis – tai patiekiamų vienos dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

II SKIRSNIS MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS GIMNAZIJOJE

6. Gimnazijoje sudarytos sąlygos mokinių nemokamam maitinimui organizuoti.

7. Gimnazijos vadovas ir valgyklos vedėja yra atsakingi už šio Tvarkos aprašo laikymąsi.

8. Gimnazijos steigėjas ar jo įgaliotas asmuo yra atsakingas už mokinių nemokamo maitinimo organizavimą ir šio Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą.

9. Gimnazijoje kasdien organizuojami pietūs, kurių metu turi būti sudarytos sąlygos visiems pavalgyti šilto maisto.

10. Mokiniai maitinami:

10.1. darbo dienomis 8.00 – 14.30 val.;

10.2. pertraukų metu ir pamokų metu (jei laisva pamoka):

po 2 pamokų valgo: 9.30 - 5-6 klasės, 9.45 – 7-8 klasės;

po 4 pamokų valgo: 11.30 – I-II klasės, 11.45 – III-IV klasės.

11. Patiekalai nemokamiems pietums turi būti patiekiami pagal valgiaraštį, pasirinktinai 1 iš 2 karštų patiekalų pagal einamosios dienos pateiktą valgiaraštį.

12. Nemokamas maitinimas išduodamas už einamąją dieną, tik mokiniui, kuriam priklauso nemokamas maitinimas

13. Mokinių nemokamo maitinimo valgiaraščiai turi būti patvirtinti gimnazijos vadovo.
14. Valgiaraščiai turi atitikti šiame Tvarkos apraše išdėstytus valgiaraščių sudarymo reikalavimus ir privalo būti derinami su Trakų visuomenės sveikatos biuru (toliau - TVSB).
15. Trakų rajono visuomenės sveikatos priežiūros specialistas prižiūri, kad mokinių nemokamas maitinimas būtų organizuojamas pagal mokyklos steigėjo ar jo įgalioto asmens patvirtintus valgiaraščius. Mokinių maitinimo organizavimo tvarką prižiūrintis specialistas kartą per mėnesį pildo „Valgiaraščio ir mokinių maitinimo atitikties“ žurnalą. Nustatęs neatitikimų, mokinių maitinimo organizavimo tvarką prižiūrintis specialistas privalo nedelsdamas raštu apie tai informuoti maitinimo paslaugos teikėją ir pranešimo kopiją pateikti gimnazijos vadovui. Maitinimo paslaugos teikėjas atsakingas, kad nustatyti mokinių maitinimo organizavimo trūkumai būtų pašalinti tą pačią dieną.
16. Valgykloje, matomoje vietoje, turi būti skelbiama:
  - 16.1. einamosios dienos valgiaraščiai;
  - 16.2. sveikos mitybos piramidė ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija;
  - 16.3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris;
17. Už šios informacijos skelbimą atsakinga valgyklos vedėja.

III SKIRSNIS

MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ SUDARYMO REIKALAVIMAI

18. Valgiaraščiai turi būti sudaromi atsižvelgiant į rekomenduojamas paros maisto medžiagų ir energijos normas vaikams.
19. Valgiaraščiai sudaromi 20 dienų laikotarpiui. Valgiaraščiuose prie kiekvieno patiekalo turi būti nurodyta energinė vertė (kcal) ir kiekis (g). Valgiaraščiuose nurodytų patiekalų receptūros ir gamybos technologiniuose aprašymuose turi būti nurodyti naudojami maisto produktai, jų bruto ir neto kiekiai (g), gamybos būdas (virimas vandenyje ar garuose, kepimas ir pan.).
20. Valgiaraščiai turi būti sudaromi atsižvelgiant į gimnazijoje besimokančių mokinių amžių.
21. Pietų patiekalą turi sudaryti: karštas patiekalas iš daug baltymų turinčių produktų (mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai, ankštiniai, pienas ir pieno produktai) ir daug angliavandenių turinčių produktų (bulvės, makaronai, kruopos ir pan.), daržovės / vaisiai arba jų salotos, duona (rekomenduojama ruginė) ir gėrimas (rekomenduojama sultys).
22. Nemokamų pietų metu turi būti patiekiami pasirinktinai 1 iš 2 karštų pietų patiekalų, numatytų einamosios dienos valgiaraštyje.
23. Tas pats karštas pietų patiekalas neturi būti tiekiamas dažniau nei kartą per dvi savaites.
24. Sudarant valgiaraščius, rekomenduojama atsižvelgti į tai, kad mokyklinio amžiaus vaikų pusryčiai turėtų sudaryti 25 proc. paros energijos, pietūs 30–40 proc., priešpiečiai arba pavakariai – 15 proc. (jei jie yra numatyti valgiaraščiuose). Pietų patiekalo kaloringumas turi būti 600–850 kcal.
25. Valgymo metu ant stalų neturi būti padėta druskos.
26. Mokiniais maitinti negali būti tiekiamos šios maisto produktų grupės: bulvių traškučiai, kiti riebaluose virti gaminiai, saldainiai, šokoladas ir jo gaminiai, konditerijos ir kiti gaminiai su šokoladu ir kremu, maisto produktai su maisto priedais, gazuoti gėrimai, energiniai gėrimai, gėrimai ir maisto produktai, pagaminti (arba kurių sudėtyje yra) kavamedžio pupelių kavos ar jų ekstrakto, sultinių koncentratai, rūkyta žuvis, konservuoti mėsos ir žuvies gaminiai (išskyrus vasaros stovyklų metu ar sudarant maisto paketus į namus); mechaniškai atskirta mėsa ir jos gaminiai, maistas, pagamintas iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) arba maistas, į kurio sudėtį įeina GMO.
27. Mokiniais maitinti rekomenduojami šie maisto produktai: daržovės, bulvės, vaisiai, uogos ir jų patiekalai, sultys (ypač šviežios); grūdiniai (duonos gaminiai, kruopų produktai) ir ankštiniai produktai; pienas ir pieno produktai; liesa mėsa ir jos produktai; žuvis ir jos produktai; augalinis aliejus; kiaušiniai; geriamasis vanduo ir natūralus mineralinis bei šaltinio vanduo (negazuoti). Maisto produktus rekomenduojama tiekti iš ekologinės gamybos ūkių ar išskirtinės kokybės produktų gamintojų.

28. Teikiant maitinimo paslaugas socialiai remtiniems mokiniams, patiekalų gamybos išlaidoms skiriama 30 proc. maisto produktams įsigyti skiriamų lėšų.
29. Gimnazijos, organizuojančios nemokamą maitinimą, vadovas:
  - 29.1. tvirtina nemokamo maitinimo organizavimo tvarkos aprašą;
  - 29.2. tvirtina su Trakų Visuomenės sveikatos biuru suderintą maitinimo valgiaraštį ir užtikrina, kad juo būtų vadovaujamas;
  - 29.3. skiria asmenį įsakymu, atsakingą už nemokamo maitinimo organizavimą gimnazijoje.
30. Nemokamas maitinimas mokiniams teikiamas:
  - 30.1. toje mokykloje, kurioje mokinys mokosi, neatsižvelgiant į jo gyvenamąją vietą;
  - 30.2. nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV klasių mokiniams – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos;
  - 30.3. gavus iš Socialinės paramos ir rūpybos skyriaus informaciją apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams gavimo mokykloje nuo kitos dienos iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV klasių mokiniams – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos;
  - 30.4. vasaros atostogų metu gimnazijoje organizuojamose dieninėse vasaros poilsio stovyklose, jei šioms stovykloms organizuoti neteikiamas finansavimas pagal Vaikų socializacijos programų rėmimo konkurso tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. ISAK-805 (2008 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. ISAK-2960 redakcija).
31. Nemokamas maitinimas mokiniams teikiamas remiantis Trakų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus sprendimu dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo.
32. Priešmokyklinės ugdymo grupės mokiniams gimnazija organizuoja nemokamus pietus nevertinant gaunamų pajamų.
33. Mokiniui pakeitus mokyklą, nemokamas maitinimas naujoje mokykloje pradamas teikti nuo pirmosios mokymosi joje dienos.
34. Mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnalas mokiniui pakeitus mokyklą koreguojamas tokia tvarka:
  - 34.1. jei nemokamas maitinimas buvo teikiamas vadovaujantis sprendimu dėl socialinės paramos skyrimo, ankstesnė mokykla teikia naujajai mokyklai ir nemokamą maitinimą skyrusios savivaldybės administracijai pažymą apie mokinio teisę gauti nemokamą maitinimą. Pažymoje turi būti nurodytas sprendimas, kuriuo vadovaujantis buvo suteikiamas maitinimas, ir data, iki kada ir koks maitinimas buvo teikiamas. Naujoji mokykla pateikia Socialinės paramos skyriui pažymą, kurioje turi būti nurodyta, kada ir iš kokios mokyklos atvyko mokinys. Pažymos Socialinės paramos skyriui turi būti pateiktos per 10 darbo dienų nuo mokyklos pakeitimo dienos;
  - 34.2. jei nemokami pietūs buvo teikiami vadovaujantis mokyklos pateiktu sąrašu, ankstesnė mokykla teikia naujajai mokyklai ir Socialinės paramos skyriui pažymą apie tai, iki kada mokinys gauna nemokamus pietus. Naujoji mokykla pateikia Socialinės paramos skyriui pažymą, kurioje turi būti nurodyta, kada ir iš kokios mokyklos atvyko mokinys. Pažymos Socialinės paramos skyriui turi būti pateiktos per 10 darbo dienų nuo mokyklos pakeitimo dienos.
35. Vietoj nemokamo maitinimo negali būti skiriami pinigai.
36. Nemokamas maitinimas teikiamas gimnazijoje darbo dienomis.
37. Nemokami pietūs organizuojami gimnazijoje mokslo metų dienomis. Poilsio, švenčių, atostogų dienomis per mokslo metus nemokami pietūs neorganizuojami, mokinio ligos atveju (jei mokinys gydomi ligoninėje ar sanatorijoje) neteikiami.
38. Mokinys gauna nemokamą maitinimą pateikus valgykloje einamosios dienos taloną.
39. Mokiniui, kuris mokosi namuose ir turi teisę gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs esant tėvų, globėjų (rūpintojų) prašymui raštu ir vadovaujantis Mokyklos direktoriaus įsakymu, gali būti atiduodami į namus. Šiltas maistas į namus atiduodamas tėvams, šeimos nariams.
40. Mokiniui, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą, ligos atveju (kai serga 3 ir daugiau dienų) esant tėvų, globėjų (rūpintojų), nemokamas maitinimas gali būti išduodamas sausu daviniu 1 kartą per savaitę.

41. Mokiniai, turinčiam teisei gauti nemokamą maitinimą, nemokami pietūs (pusryčiai, pavakariai), esant tėvų, globėjų (rūpintojų) prašymui raštu bei vadovaujantis Mokyklos direktoriaus įsakymu, gali būti atiduodami į namus (1 kartą per savaitę sausas daavinys) tik tuo laikotarpiu, kai mokinio nėra pamokose dėl pateisinamų priežasčių.

42. Maistas atiduodamas 1 kartą į savaitę sausu daaviniu:

42.1. paskelbus ekstremalią padėtį, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai;

42.2. nustačius ypatingą epideminę padėtį dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose.

43. Nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti skiriamų lėšų dydis vienai dienai vienam mokiniui nustatomas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu pietų patiekalų gamybai reikalingų produktų rinkinių sąrašu pagal nustatytas mokinių amžiaus grupes.

44. Organizuojant nemokamą maitinimą:

44.1. asmuo, atsakingas už nemokamą maitinimą:

44.1.1. informuoja klasių vadovus apie nemokamo maitinimo skyrimą mokiniui (ne vėliau, kaip per 2 darbo dienas);

44.1.2. dalina talonus klasių vadovams;

44.1.3. pateikia lėšų poreikį, reikalingą nemokamam maitinimui sekančiam mėnesiui iki einamojo mėnesio 4 dienos;

44.1.4. teikia duomenis apie panaudotas lėšas mokinių nemokamam maitinimui iki einamojo mėnesio 4 dienos;

44.1.5. kas mėnesį pildo mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnalą.

44.2. vyr. finansininkas Savivaldybės buhalterinės apskaitos skyriui iki einamojo mėnesio 5 dienos pateikia:

44.2.1. kiekvieno mėnesio lėšų poreikį, reikalingą nemokamam maitinimui;

44.2.2. duomenis apie panaudotas mokinių nemokamam maitinimui skiriamas lėšas kas mėnesį;

44.2.3. kasdienio mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnalą.

44.3. klasių vadovai:

44.3.1. supažindina mokinius, mokinių tėvus su „Mokinių maitinimo organizavimo tvarkos aprašu“;

44.3.2. informuoja vienam iš mokinio tėvų apie nemokamo maitinimo skyrimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas;

44.3.3. pirmą mėnesio darbo dieną paima iš asmens, atsakingo už nemokamą maitinimą, nemokamo maitinimo talonus už einamąjį mėnesį ir išdalina auklėtiniams;

44.3.4. nesant mokinio mokykloje, saugo nemokamo maitinimo talonus. Mokiniai atėjus į mokyklą tą pačią dieną atiduoda talonus;

44.3.5. informuoja asmenį, atsakingą už nemokamą maitinimą, apie mokinio gydymąsi stacionarioje gydymo įstaigoje (ligoninėje ir sanatorijoje) iki einamojo mėnesio 25 d.

III SKIRSNIS TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

45. Gimnazijos maitinimo paslaugų ir organizavimo kontrolę pagal veiklos planą arba esant būtinybei vykdo Trakų rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyrius, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

46. Gimnazijos direktorius:

46.1. atsako už mokinių nemokamą maitinimą gimnazijoje;

46.2. atsako už valstybės biudžeto lėšų, skiriamų nemokamam maitinimui, tikslingą panaudojimą ir apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;

46.3. jo įgaliotas asmuo kontroliuoja, ar sutartyse numatytos maisto produktų kainos atitinka kainas, nurodytas mokėjimo dokumentuose.

47. Savivaldybės administracija nustato produktams įsigyti skiriamų lėšų dydį, mokinių amžiaus grupes, nemokamo mokinių maitinimo mokyklose organizavimo, administravimo, apskaitos ir kontrolės tvarką.

48. Asmuo atsakingas už nemokamą maitinimą:

48.1. teikia Socialinės paramos skyriui informaciją apie mokinius, išvykusius mokytis į kitas įstaigas;

48.2. rengia mokinių, kurie maitinami nemokamai, lankomumo apskaitos žiniaraštį Socialinės paramos skyriui rašytine forma.

49. Gimnazijos vyr. finansininkas rengia mėnesio, ketvirčio ar metų biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitas, išlaidų sąmatą.

50. Socialinės paramos skyrius:

50.1. perveda įstaigoms lėšas maisto produktams įsigyti (įskaitant prekių pridėtinės vertės mokestį) pagal sutartį tarp Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus ir įstaigos vadovo;

50.2. atsako už sprendimų dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ar nutraukimo pateikimą laiku nemokamą maitinimą organizuojančiai įstaigai;

50.3. atsako už lėšų pervedimą ir duomenų pateikimą laiku.

51. Socialinei paramai skiriamos valstybės biudžeto tikslinės lėšos naudojamos tik maisto produktams įsigyti (įskaitant prekių pridėtinės vertės mokestį).

52. Nemokamam maitinimui administruoti (darbuotojų darbo užmokesčiui, socialiniam draudimui, išlaidoms už komunalines ir kitas paslaugas) naudojamos Savivaldybės biudžeto lėšos.
